

5. TURVALLISUUS

5.1. Poliisitoimi

Johtopäätökset	Toimenpide-ehdotukset
<p>1. Hälytystehtävien määrässä edellisvuosien kasvu näyttää taittuneen vuonna 2008. Hälytystehtäviin ja valvontaan käytetty työaika on edellisvuoden tasolla, samoin toimintavalmiusaika. AB-tehtävien toimintavalmiusajalle on tulossopimuksissa asetettu poliisilaitoskohtaiset palvelutasotavoitteet. Kymmenen poliisilaitosta jäi tavoitteesta jonkin verran, 24 poliisilaitoksessa tavoite saavutettiin. Arvioinnissa kiinnitettiin huomiota hätäkeskuksen vastausajan ja tehtävänantoajan pituuteen, koska niiden muodostama viiveaika on noin kolmannes koko toimintavalmiusajasta. Toimintavalmiusaikojen nousupainetta voidaan hillitä viiveaikaa lyhentämällä ja optimoimalla partioiden sijoittelua tehtävänalyysin pohjalta.</p>	<p>1. Uuden poliisilaitosjaon tavoitteena on saavuttaa yhtenäisen kenttäjohtamisjärjestelmä ja suuremmat kenttäjohtoalueet resurssien paremman liikuteltavuuden turvaamiseksi sekä riittävä koulutus tehtävien toteuttamiseen ja operatiivisen toiminnan hallintaan. Alueellisesti kattavan ja laadultaan yhtenäisen palvelutason saavuttamiseksi kukin poliisilaitos tarvitsee hyvin toimivan kenttäjohtajajärjestelmän. Tiivis yhteistoiminta hätäkeskuksen kanssa tukee poliisin omaa johtamisjärjestelmää.</p>
<p>2. Katuturvallisuusindeksi on vakiintunut tilastomittariksi, jolla voi verrata eri alueiden keskinäisiä eroja rikosmäärissä. Katuturvallisuudelle oli asetettu vuonna 2008 läänikohtaiset tavoitteet. Tavoite on viisiluokkainen välillä heikko-erinomainen. Arvioinnissa Länsi-Suomen seitsemän uutta poliisilaitosta asetettiin keskinäisen vertailuun mittarina läänin tavoitearvo. Kaksi uutta maakunnallista poliisilaitosta, Pirkanmaa ja Etelä-Pohjanmaa, olisivat sen mukaan saavuttaneet erinomaisen tason, kolme muuta hyvän tason katuturvallisuudessa. Myös koko läänin indeksiarvo oli hyvää tasoa.</p>	<p>2. Reaaliaikainen seuranta ja ajan-tasaisen tilannekuvan ylläpito tekee mahdolliseksi suunnata ennalta estävää valvontaa sinne, missä rikokset ja häiriöt kasaantuvat ajallisesti ja paikallisesti. PONA-järjestelmän käyttöönotto tukee suunnitelmallista, tietojohtoista poliisitoimintaa.</p>
<p>3. Rikostutkinnassa tärkein laadukkuuden mittari on selvitysaste, joka osoittaa selvitettyjen rikosten osuuden ilmoitetuista. Rikoslakirikosten, pois lukien liikennerikokset, selvitysasteelle oli tulossopimuksissa poliisilaitoskohtaiset tavoitteet. Yhdeksän jäi tavoitteestaan, 25 ylitti sen. Koko Länsi-Suomen läänin tulos oli 51,2 %, mikä on hivenen edellisvuosia parempi. Omaisuus- ja pahoinpitelyrikoksille oli läänikohtainen selvitysasteen palvelutavoite. Tavoite on viisiluokkainen. Sekä omaisuusrikosten (38,8 %) että pahoinpitelyjen (79,9 %) osalta koko läänin paikallispoliisi saavutti tason hyvä. Pahoinpitelyjen tutkinnassa tulos vähän parani edellisvuodesta, omaisuusrikosten selvitysaste puolestaan hivenen heikkeni.</p>	<p>3. Uusiin poliisilaitoksiin nimettävät yleisjohtajat, jotka suurimmissa poliisilaitoksissa toimivat tilannekeskuksissa, ovat osa poliisin johtamistoimintoja operatiivisissa tehtävissä. Viestinnässä ulkoinen tiedottaminen saa lisää painoarvoa. Toimiva työnjako yleisjohtajan, kenttäjohtajan ja hätäkeskuksen kesken varmistaa resurssien järkevän käytön.</p>

Johtopäätökset	Toimenpide-ehdotukset
<p>4. Viime vuosina tulosohjauksessa ja laillisuusvalvonnassa on kiinnitetty huomiota huolellisen rikospaikkatutinnan merkitykseen rikosten selvittämisessä. Arvioinnissa kohteena oli teknisen rikostutinnan yleisyys. Koko läänissä teknisen tutinnan pöytäkirjojen määrä on lisääntynyt parina viime vuotena. Nyt noin joka kymmenes rikospaikka tutkitaan teknisesti, kun otetaan huomioon ne rikokset, joissa paikkatutkinta on tarpeellinen tai mahdollinen.</p>	<p>4. Rikosten ja onnettomuuksien tapahtumapaikoilla riittävän laajojen ja laadukkaiden alkutoimenpiteiden suorittamisella on tärkeä merkitys tutinnan jatkutuloksille. Ensipartioiden osaaminen on usein ratkaisevaa. Rikosilmoitustietojen tarkka kirjaaminen ja luokittelu poliisin perustietojärjestelmiin, paikkatutkinta sekä henkilörekisteröinnin yleistymisen ovat keskeinen edellytys rikosanalyysille ja pimeiden rikosten sarjoittamiselle. Syyttäjän kanssa tehtävää yhteistyötä käytetään hyväksi, jotta tutkintaprosessia voidaan ennakoida ja edetä suunnitelmallisesti.</p>
<p>5. Ikääntyvien turvallisuuden osalta yksin asuvat naiset ovat se ryhmä, joka tarvitsee erityistä huomiota. Palvelujen saatavuus ei heidän kohdallaan kuitenkaan ole erityinen ongelma, koska heidän osuutensa yli 70-vuotiaasta väestöstä on korkein kaupungeissa, missä myös poliisipalvelut on helpoimmin saavutettavissa.</p>	<p>5. Poliisin oma-aloitteinen valvonta järjestyshäiriöiden ja päihdehaittojen vähentämiseksi julkisilla paikoilla on omiaan luomaan turvallista asuinympäristöä erityisesti iäkkäämmälle väestölle. Turvallisuusyhteistyö paikallisten sidosryhmien kanssa tukee rauhallisen asuinympäristön ylläpitoa.</p>

Johdanto

Uudistuva paikallispoliisi 2009 Länsi-Suomessa – hallintorakennetta kevennetään ja palveluverkostoa kehitetään, tavoitteena voimavarojen suuntaaminen poliisipalveluihin

Poliisin paikallishallinnon uudistuksen myötä Länsi-Suomen läänissä toimii vuoden 2009 alusta lähtien seitsemän poliisilaitosalueita. Toimialuejako noudattaa pääsääntöisesti nykyistä maakuntajakoa, poikkeuksina entinen Pietarsaaren kihlakunta, joka liitetään Keski-Pohjanmaan poliisilaitokseen ja entinen Vammalan kihlakunta, josta osa sijoittuu Pirkanmaan poliisilaitokseen. Uudessa organisaatiossa poliisilaitosten alaisuudessa toimii vielä poliisiasemataso (Länsi-Suomessa 26 kpl), joka muodostuu kunkin toimialueen entisistä kihlakunnan poliisilaitoksista.

Paikallispoliisin yksikkökokoja suurennetaan. Organisaatio säilyy edelleen hajautettuna, mutta toimialueen kasvulla pyritään johto- ja hallintorakenteiden keventämiseen ja tukipalveluiden keskittämiseen. Tavoitelluilla tuottavuussäästöillä pyritään turvaamaan resurssien kohdentuminen operatiiviseen toimintaan ja samalla vastaamaan paremmin hallintoon kohdistuvien tuottavuustavoitteiden vaatimuksiin. Lisäksi uudistuksella pyritään hakemaan suurempaa joustoa resurssien käyttöön, toimintaan ja talouteen, parantamaan ammattitaidon kehittymistä sekä helpottamaan erikoistumista vaativiin tehtäviin.

Paikallispoliisin rakennemuutoksen yhteydessä uudistuksen kohteena on myös poliisin palveluverkosto. Länsi-Suomen läänin alueella toimii vuodesta 2011 lähtien 15 varsinaista poliisin palvelutoimistoa, joissa jatkossakin työskentelee vakinaisesti poliisin omaa henkilöstöä. Seitsemän pääpoliisiasemaa ja 26 poliisiasemaa tarjoavat kaikki poliisipalvelut. Verkoston supistuessa palvelujen toteuttamistapoja on tarkoitus uudistaa. Lupa-palvelut pyritään turvaamaan kehittämällä sekä sähköistä asiointia monimuotoisempaan suuntaan että yhteispalvelupisteiden toimintaa.

Paikallispoliisin hallintouudistus on ensimmäinen vaihe koko poliisin hallintorakennemuutoksessa. Toisessa vaiheessa tarkastellaan poliisin ylijohdon, lääninjohtojen ja poliisin valtakunnallisten yksiköiden rakennetta. Tämä uudistus toteutetaan vuoden 2010 alusta lähtien.

Arviointiasetelma

Arviointi rajautuu paikallispoliisin työhön. Poliisin valtakunnalliset yksiköt jäävät tarkastelun ulkopuolelle. Poliisiorganisaatiolle on määritelty neljä toiminnallista avainprosessia, joista arviointitehtävä kattaa hälytystoiminnan ja rikostutkinnan:

- Valvonta: liikennevalvonta sekä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden valvonta
- Hälytystoiminta: partiot ja niiden toiminnan ohjaus, tutkinnan alkutoimet
- Rikostorjunta: päivittäisrikosten tutkinta, pitkäkestoinen tutkinta, tutkinnan johtaminen
- Lupapalvelut: lupapäätökset, valvonta, peruutukset sekä neuvonta ja tiedotus

Nopean avun saanti tarkoittaa poliisin osalta hälytyspalvelujen tehokkuutta, jota mitataan toimintavalmiusajalla. Tehtävämäärillä ja niihin käytetyllä työajalla on merkitystä hälytystoiminnan sujuvuudelle. Poliisin suorittamien tutkintapalvelujen laatua tarkastellaan rikosten selvitysasteiden, teknisten rikospaikkatutkimusten ja tutkinta-ajan näkökulmasta. Tilastoidut suoritteet on ryhmitelty poliisin 1.12009 voimaan tulleen aluejaon mukaisesti. Ne esitetään aikasarjoina. Suoritteita peilataan poliisilaitosten tulostavoitteisiin ja edellisten vuosien toteumiin.

Toimeksiannon mukainen arviointiasetelma on kuvattu alla olevassa taulukossa. Arvioinnin kohteena on ollut vuoden 2008 mukainen Länsi-Suomen läänin vanha poliisilaitosjako eli 34 kihlakunnan poliisilaitosta. Tulosten analysoinnissa vanhat poliisilaitokset ovat ryhmitelty noudattamaan uutta vuoden 2009 alusta voimaan tullutta toimialuejakoa. Käytetyt tavoitteet ovat tulossopimusten mukaisia.

Arviointikohteet	Indikaattorit	Hyvä palvelutaso
Nopean avun saanti – toiminnan tehokkuus hälytyspalveluissa	Hälytystehtäviin käytetty aika – toimintavalmiusaika, viiveajan osuus ajasta	Poliisilaitoksen tulostavoitetaso 2008, taso verrattuna aikaisempiin vuosiin.
Tutkintapalvelujen laatu ja saatavuus	Rikoslakirikosten pois lukien liikennerikokset selvitysaste, teknisten rikospaikkatutkimusten määrä	Poliisilaitoksen tulostavoitetaso 2008, taso verrattuna aikaisempiin vuosiin
	Rikoslakirikosten pois lukien liikennerikokset tutkinta-aika	Poliisilaitoksen tulostavoitetaso 2007*, taso verrattuna aikaisempiin vuosiin

* Rikoslakirikosten (pois lukien liikennerikokset) tutkinta-aikojen kirjaus puutteellista vuoden 2008 poliisilaitosten tulossopimuksissa, käytetään vuoden 2007 tulossopimukseen kirjattua tavoitetasoa

Arvioinnissa käytetään edellisen asetelman kanssa rinnakkain paikallispoliisin uuteen maakuntapohjaiseen poliisilaitosaluejakoon perustuvaa arviointiasetelmaa. Siinä esitettyjen mittareiden palvelutasot ovat asetettu läänikohtaisesti. Uusien poliisilaitosalueiden toteumia verrataan läänikohtaisiin tavoitetasoihin. Palvelutavoiteindikaattoreiden viisiporaiset tavoitetasot ovat määritelty valtionhallinnon internetraportoinnin (Netra) tuloraportoinnissa.

Arviointikohteet	Indikaattorit	Hyvä palvelutaso
Nopean avun saanti – palvelujen tarve ja riittävyys hälytyspalveluissa	Hälytystehtävien kappalemäärä	Taso verrattuna aikaisempiin vuosiin
	Hälytystehtäviin käytetty työaika tunteina	Taso verrattuna aikaisempiin vuosiin
	Katuruuhallisuusindeksi*	Tavoitetaso, onnistumisasteen kuvaus asteikolla 1–5
Tutkintapalvelujen laatu ja saatavuus	Omaisuusrikosten selvitysaste*	Tavoitetaso, onnistumisasteen kuvaus asteikolla 1–5
	Pahoinpitelyrikosten selvitysaste*	Tavoitetaso, onnistumisasteen kuvaus asteikolla 1–5

* Vuoden 2008 palvelutavoiteindikaattori

Arviointiaineiston tilastomateriaalin perustana on käytetty poliisin tulostietojärjestelmää (Polstat) ja vuoden 2006 poliisin turvallisuustutkimusta.

5.1.1. Nopean avun saanti

Toimintavalmiusaika – muutokset suoritteissa ja tavoitetason saavuttaminen

Nopeus säilynyt samalla tasolla, uusi toimialuejako yhtenäistää poliisilaitosten toimintavalmiusaikoja

Toimintavalmiusaika kuvastaa poliisin tehokkuutta hälytysajotilanteissa. Aika lasketaan hälytyspuhelun vastaanotosta siihen, kun poliisipartio on tapahtumapaikalla. Toimintavalmiusaika muodostuu hätäkeskuksen vastausviiveestä ja hälytyksen antoajasta poliisille sekä poliisipartion ajoajasta. Se tilastoidaan koko vuonna suoritettujen tehtävien aikakeskiarvona ja ilmoitetaan minuutteina. Siis mitä lyhyempi aika, sitä parempi suoritus.

Arvioinnin kohteena on AB-kiireellisyysluokkaan kuuluvien tehtävien toimintavalmiusaika. A-tehtävät hoidetaan kiireellisenä. B-tehtävät pyritään hoitamaan viipymättä, mutta voidaan keskeyttää A-tehtävän takia.

Taulukko 1. AB-kiireellisyysluokkien toimintavalmiusaika minuutteina 2006–2008, ero 2007–2008 ja tavoitetason saavuttaminen vuonna 2008

Uusi toimialuejako	AB-toimintavalmiusaika (minuutteina)				Tavoitetaso		
	t.v.aika 2006	t.v.aika 2007	t.v.aika 2008	erotus 07–08	tavoite min–max	tavoite yli/ali	keski- määrin
Varsinais-Suomi	24,3	23,3	22,4	0,9	20–38	5 / 2	1,7
Satakunta	18,0	18,5	18,4	0,1	18–28	4 / 0	2,7
Pirkanmaa	24,6	24,2	24,5	–0,2	25–36	5 / 2	1,1
Keski-Suomi	24,6	24,5	26,1	–1,6	22–34	1 / 4	–0,6
Etelä-Pohjanmaa	24,0	23,7	22,9	0,7	21–33,5	4 / 0	2,0
Pohjanmaa	20,5	19,2	19,0	0,3	18–33	2 / 2	0,8
Keski-Pohjanmaa*	20,7	20,3	19,0	1,3	18–35	3 / 0	1,7
Länsi-Suomi	23,2	22,8	22,7	0,1	18–38	24 / 10	1,3

* Keski-Pohjanmaa sisältää Kokkolan pääpoliisiaseman sekä Pietarsaaren ja Kaustisen poliisiasemien toimialueet

Taulukossa 1. AB-kiireellisyysluokkien toimintavalmiusajat ovat ryhmitelty siten, että ne noudattavat uutta maakunnallista toimialuejakoa. Vuonna 2008 AB-toimintavalmiusaika oli Länsi-Suomen läänissä 22,7 minuuttia (vuonna 2007 22,8 minuuttia). Tilastointi näyttäisi jokseenkin vakiintuvan nykyiselle tasolle, vaikka tarkastelujaksolla valmiusaika onkin ollut hienoisessa laskussa. Aika on parantunut edellisvuodesta kaikilla muilla poliisilaitosalueilla paitsi Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa, jossa valmiusaika heikentyi 1,6 minuuttia. Eniten tulosta kohensi Keski-Pohjanmaa, 1,3 minuuttia.

Tavoitetasojen osalta tilastotieto on koottu vanhan poliisilaitosjaon pohjalta, mutta tulokset ovat esitetty poliisin uuden aluejaon puitteissa. Vanhalla poliisilaitosjaolla tarkasteltuna vuoden 2008 tavoitteet vaihtelivat suuresti läänin sisällä välillä 18–38 minuuttia. Tämä johtuu pääosin toimintaympäristöön liittyvistä seikoista. Tiiviillä taajama-alueilla hälytystehtäviä on paljon, mutta ajoajat ovat suhteellisen lyhyitä. Partioita on enemmän tai niitä keskitetään painopistealueille, jolloin ne kykenevät saapumaan nopeammin tehtäväpaikalle. Harvaan asutuilla alueilla jo pitkät etäisyydet ja partioiden pieni määrä pidentävät

poliisin paikalletuloaikaa. Uudet poliisilaitokset ja niiden yhtenäisemmät toimialueet tulevat kaventamaan toimintavalmiusaikojen eroja poliisilaitosten välillä. Vuoden 2008 osalta vaihteluväli oli 18,4–26,1 minuuttia.

Vanhoista poliisilaitoksista 24 saavutti niille asetetut tavoitteet (vuonna 2007 luku oli 23). Keskimäärin läänissä valmiusaika oli 1,3 minuuttia tavoitetta parempi. Satakunnassa, Etelä-Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla kaikki vanhat poliisilaitokset saavuttivat tavoitteensa. Satakunnassa valmiusaika oli keskimäärin mitattuna 2,7 minuuttia tavoitetasoa parempi – samalla nopein koko läänissä. Heikoimmin tavoitteisiin päästiin Keski-Suomen vanhoissa poliisilaitoksissa. Viidestä poliisilaitoksesta yksi saavutti tavoitteensa. Pohjanmaalla vastaavasti puolet vanhoista poliisilaitoksista ylsi tavoitetasoonsa.

Yksiselitteistä syytä sille, miksi tavoitteet ovat jääneet joissakin poliisilaitoksissa saavuttamatta, on vaikea arvioida. Tavoiteasetannassa pyritään ottamaan huomioon poliisin toimintaympäristö sekä toimintavalmiusajan aikaisempi taso ja kehityssuunta. Saattaa olla, että tavoitteet ovat asetettu liian haasteellisiksi hälytystoiminnan resurssihin ja toimintaympäristön kehitykseen nähden.

Viiveajan merkitys hälytyspalvelujen saatavuudessa – kolmannes toimintavalmiusajasta on viiveaikaa

Toimintavalmiusaika koostuu viiveajasta ja ajoajasta. Poliisin tilastoissa viiveaika muodostuu sekä hätäkeskuksen että poliisin viiveajasta. Hätäkeskuksen osalta viiveaika käsittää hälytysilmoituksen käsittelyyn liittyvän ajan. Poliisin osalta viiveaika muodostuu partion liikkeelle lähtöön liittyvistä tilannetekijöistä. Länsi-Suomen läänin alueella on viisi hätäkeskusaluetta. Pohjanmaiden alue muodostaa yhden yhteisen alueen. Muilta osin aluejako noudattaa paikallispoliisin uutta toimialuejakoa.

Taulukko 2. AB-hälytystehtävien viiveaika minuutteina 2006–2008 ja ero 2007–2008

Viiveaika minuutteina (AB-tehtävät)				
	Viiveaika	Viiveaika	Viiveaika	erotus
Uusi toimialuejako	2006	2007	2008	07–08
Varsinais-Suomi	7,6	7,8	7,7	0,1
Satakunta	5,0	5,1	4,7	0,5
Pirkanmaa	8,6	7,9	8,0	0,0
Keski-Suomi	7,8	7,6	8,2	-0,6
Etelä-Pohjanmaa	5,1	4,8	5,6	-0,8
Pohjanmaa	6,1	5,4	6,2	-0,8
Keski-Pohjanmaa*	5,3	5,0	4,9	0,1
Länsi-Suomi	7,2	6,9	7,0	-0,1

* Keski-Pohjanmaa sisältää Kokkolan pääpoliisiaseman sekä Pietarsaaren ja Kaustisen poliisiasemien toimialueet

Länsi-Suomessa viiveajan keskiarvo oli tasan 7 minuuttia vuonna 2008 (taulukko 2). Nousua edellisvuodesta tuli 0,1 minuuttia. Uusista poliisilaitosalueista läänin keskiarvon alittivat Satakunta sekä pohjanmaiden kaikki kolme aluetta. Vaihteluväli lyhimmän ja pisimmän ajan välillä oli 2,3 minuuttia. Lyhimmillään aika oli 4,7 minuuttia Satakunnassa, jossa toimintavalmiusaika oli myös läänin alhaisin. Pisimmillään aika oli 8,2 minuuttia

Keski-Suomessa, jossa myös toimintavalmiusaika oli läänin korkein. Vuodesta 2007 viiveaika oli noussut jonkin verran Keski-Suomessa, Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla. Viiveaika muodostaa noin kolmanneksen koko toimintavalmiusajasta.

Viiveaika on kasvanut vuosikymmenen alkupuolelta, jolloin siirryttiin uuteen hätäkeskusjärjestelmään. Tehtävän käsittelyyn muodostunut ylimääräinen lenkki eli hätäkeskuksen viiveaika on ilmentynyt poliisin tilastoissa pidentyneinä toimintavalmiusaikoina. Nousupaineita aikaan ovat tuoneet muun muassa hätäkeskusten käyttämät tekniset järjestelmät ja niissä esiintyneet haasteet. Nykyisin käytössä oleva ELS-tietojärjestelmä ei ole täysin onnistunut vastaamaan käytettävyydeltään ja toimivuudeltaan työlle asetettuja vaatimuksia.

Hätäkeskustoiminnan parantamiseksi ja teknisten järjestelmien kehittämiseksi asetettiin vuonna 2008 Hätäkeskuksen toimesta kehittämishanke (TOTI-hanke), jonka tavoitteena on yhdenmukaistaa ja tehostaa hätäkeskusten toimintaa. Poliisi on hankkeessa tiiviisti mukana. Mikäli hanke onnistuu tavoitteissaan kehittää hätäkeskuslaitoksen rakenteita ja tietoteknisiä ratkaisuja, tulokset saattavat näkyä myös viiveajan pituudessa ja sitä kautta hälytystoiminnan tehokkuudessa.

Hälytystehtävien määrä ja tehtäviin käytetty työaika

Tilastot osoittavat tehtävämäärien nousun taittuneen

Hälytyspalvelujen kysynnässä tapahtuneita muutoksia mitataan hälytystehtävien määrällä. Tarjontaa kuvataan hälytystehtäviin käytetyn työajan avulla. Vuonna 2008 AB-kiireellisyysluokkaan kuuluvien hälytystehtävien määrä oli 1201 tehtävää 10 000 asukasta kohti (taulukko 3). Kysyntä laski jonkin verran läänissä viime vuodesta. Melkein koko vuosikymmenen jatkunut nousu näyttäisi tilastojen valossa pysähtyneen ja asettuvan jokseenkin nykyiselle tasolle.

Lievää 2–4 prosentin laskua tapahtui kaikilla muilla uusien poliisilaitosten toimialueilla paitsi Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla, jossa tehtävämäärä nousi 10 000 asukasta kohti edellisvuodesta vajaat 13 prosenttia. Asukaslukuun nähden suurimmat tehtävämäärät olivat Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa, Satakunnassa ja Keski-Suomessa ja alhaisimmat pohjanmaiden alueella. Tehtävämääräinen ero pohjanmaiden alueen ja muitten maakuntien välille asukaslukuun suhteutettuna oli noin vajaan neljänneksen luokkaa. Eroa selittää osin pohjanmaiden alueen maakuntien jatkuvasti etenevä ikääntymis- ja autioitumisprosessi. Harva-alueet ja niiden matalampi asutustiheys vähentävät hälytyspalveluiden kysyntää.

Taulukko 3. AB-hälytystehtävien määrä 2006–2008 10 000 asukasta kohti sekä hälytykseen ja partiointiin käytetty työaika 2006–2008 10 000 asukasta kohti

AB-hälytysteht. / 10 000 as					Käytetty työaika / 10 000 as			
lkm/as 2006	lkm/as 2007	lkm/as 2008	%-ero 07–08	Uusi poliisilaitos- aluejako	aika/as 2006	aika/as 2007	aika/as 2008	%-ero 07–08
1214	1309	1258	-4,1 %	Varsinais-Suomi	5475	6274	6446	2,7 %
1158	1279	1253	-2,1 %	Satakunta	6240	6648	6326	-5,1 %
1319	1310	1277	-2,6 %	Pirkanmaa	7271	7271	6714	-8,3 %
1428	1252	1218	-2,8 %	Keski-Suomi	4836	5754	6693	14,0 %
910	1001	981	-2,0 %	Etelä-Pohjanmaa	7089	7373	7278	-1,3 %
1007	1060	1096	3,3 %	Pohjanmaa	6780	7834	7751	-1,1 %
873	882	1012	12,8 %	Keski-Pohjanmaa*	6969	7013	7448	5,8 %
1197	1221	1201	-1,7 %	Länsi-Suomi	6281	6764	6773	0,1 %

* Keski-Pohjanmaa sisältää Kokkolan pääpoliisiaseman sekä Pietarsaaren ja Kaustisen poliisiasemien toimialueet

Poliisin koko työajasta kului keskimäärin noin kolmannes hälytys- ja valvontatehtäviin. Vuonna 2008 Länsi-Suomessa tähän käytettiin vajaat 6800 tuntia 10 000 asukasta kohti. Työtuntien määrä pysyi samalla tasolla kuin vuonna 2007. Uudella poliisilaitosaluejaolla tarkasteltuna eniten työaikaa suhteutettuna asukaslukuun, 14 prosenttia, kasvatti Keski-Suomi. Suurin lasku tuli Pirkanmaalla, 8,3 prosenttia. Eniten työaikaa käytettiin pohjanmaiden alueen poliisilaitoksissa, kaikissa yli 7000 tuntia 10 000 asukasta kohden. Tehtävämäärät ovat kyseisissä poliisilaitoksissa alhaisempia kuin muualla, mutta toisaalta etäisyydet ja harva-asutus vaativat paljon työaikaa hälytystehtävissä. Varsinais-Suomen, Satakunnan, Pirkanmaan ja Keski-Suomen osalta työajan käyttö oli lähempänä läänin keskitasoa, mutta hälytystehtäviä on taas suhteellisesti enemmän. Puhtaasti tehtävämäärillä tarkasteltuna tämä tarkoittaisi sitä, että poliisityö on hälytystehtävissä kiireisempää näillä poliisilaitosalueilla.

Katur turvallisuusindeksi yleisen järjestyksen ja turvallisuuden tilan peilinä

Länsi-Suomessa turvallisuustilanne pysynyt samalla tasolla, maakuntien välillä havaittavissa eroja

Katur turvallisuusindeksi kuvaa turvallisuustilanteen kehitystä julkisilla paikoilla. Indeksiksi lasketaan suhteuttamalla ryöstöjen, pahoinpitelyjen, rattijuopumusten ja vahingontekojen painotettu määrä asukaslukuun. Mitä suurempi luku, sitä vähemmän rikoksia on tapahtunut suhteessa asukaslukuun. Toisin sanoen turvallisuustilanne paranee luvun kasvaessa. Vaikka indeksin kehitystä kuvataan pelkästään rikosmittareilla, taustatekijöinä siihen vaikuttavat osin myös poliisin toimenpiteet kenttä- ja hälytystoiminnassa ja näiden onnistuneisuus.

On syytä muistaa, että turvallisuuden tunteen kokeminen on hyvin monitahoinen ja kokonaisvaltainen ilmiö, johon vaikuttaa yhtä aikaa monta muuta tekijää kuin rikosten määrä ja rikoslaji. Katur turvallisuusindeksi tarjoaa poliisitoiminnan vaikuttavuuden mittaamisessa yhden näkökulman lähestyä aihetta.

Taulukko 4. Katuturvallisuusindeksi 2007–2008, läänin tavoitetaso ja indeksin onnistumisasteikko

uusi poliisi-laitos-aluejako	Katuturvallisuusindeksi		läänin tav ylitys / alitus 2008	Läänin tavoitetaso 100				
	poliisi-laitosten toteuma 2007	poliisi-laitosten toteuma 2008		onnistumisaste				
				heikko < 55	välttävä 56–81	tydyttävä 82–85	hyvä 86–99	erinomainen > 100
Vars.-Suomi	80,75	81,88	-18,1		81,88			
Satakunta	87,99	87,69	-12,3				87,69	
Pirkanmaa	98,42	102,24	2,2					102,24
Keski-Suomi	90,55	88,47	-11,5				88,47	
Etelä-Pohj.	118,66	118,61	18,6					118,61
Pohjanmaa	88,50	82,12	-17,9			82,12		
Keski-Pohj.*	96,01	94,55	-5,5				94,55	
Länsi-Suomi	91,79	92,02	-8,0				92,02	

* Keski-Pohjanmaa sisältää Kokkolan pääpoliisiaseman sekä Pietarsaaren ja Kaustisen poliisiasemien toimialueet

Taulukossa 4 on kuvattu katuturvallisuusindeksin arvot uuden toimialuejaon mukaan luokitellen vuosina 2007-2008. Länsi-Suomessa indeksi nousi aavistuksen verran edellisvuodesta reiluun 92:een. Indeksien valossa koko läänin turvallisuustilanne on pysynyt jokseenkin samalla tasolla. Poliisilaitosaluetasolla tarkasteltuna erot tulevat kuitenkin selvemmin näkyviin. Läänin keskitason alitti neljä poliisilaitosaluetta, joissa turvallisuustilanne oli huonoimmillaan Varsinais-Suomessa ja Pohjanmaalla. Näiden toimialueiden indeksilukua painaa osin alas maakuntien keskuskaupunkien, Turun ja Vaasan, korkeat asukasluvuun suhteutetut rikosluvut pahoinpitelyissä, vahingonteoissa ja ryöstöissä.

Katuturvallisuusindeksi oli yksi vuoden 2008 poliisin palvelutavoitteista. Tavoite asetettiin läänitasolla ja se sai lukuarvon 100. Taulukossa 4 toteumia peilataan valtionhallinnon tuloraportoinnissa (Netra) määriteltäviin onnistumisasteisiin. Asteikko on viisiportainen arvovälillä heikko – erinomainen. Länsi-Suomen läänin indeksiluku jäi jonkin verran tavoitteesta, mutta asettuu asteikossa kuitenkin arvolle hyvä. Samalle tasolle ylsivät Satakunta, Keski-Suomi ja Keski-Pohjanmaa. Erinomaisen arvon saivat Pirkanmaa ja Etelä-Pohjanmaa.

5.1.2. Tutkintapalvelujen laatu

Rikostutkinta – muutokset selvitysasteissa ja tavoitteiden toteutuminen

Hienoista selvitysasteen nousua edelleen havaittavissa rikoslakirikoksissa, tavoitteet saavutettu kohtalaisen hyvin

Rikostutkinnan laatua kuvataan rikosten selvitysasteella, joka osoittaa selvitettyjen rikosten osuuden kaikista poliisin tietoon tulleista rikoksista. Luku ilmaistaa prosentteina. Mitä korkeampi luku, sitä paremmin tutkinta on onnistunut. Vuoden 2008 arvioinnissa rikostutkinnan laatua kuvataan rikoslakirikosten selvitysasteella. Rikoslakirikosten kategoriaan kuuluvat muun muassa omaisuusrikokset, henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset sekä huumausaine- ja liikenne rikokset. Arvioinnissa liikenne rikokset ovat rajattu

pois, koska ne ovat pääsääntöisesti jo selvitettyjä rikoksia ilmitullessaan ja täten vääristävät helposti rikoslakirikosten koko selvitystasetta. Rikoslakirikoksen vakavuuskriteeri on, että siitä voi seurata vankeustuomio

Taulukko 5. Rikoslakirikosten (pois lukien liikenne rikokset) selvitystaso 2006–2008, ero 2007–2008 ja tavoitetaso vuonna 2008

Uusi toimi- aluejako	Rikoslakirikosten pl. liikenne rikokset selvitystaso				Tavoitetaso	
	selv. % 2006	selv. % 2007	selv. % 2008	erotus 07–08	minimi maximi	yli / ali % keskim
Varsinais-Suomi	46,8 %	47,1 %	47,3 %	0,1 %	40%–45 %	4,7 %
Satakunta	51,5 %	48,6 %	52,0 %	3,4 %	45%–55 %	3,0 %
Pirkanmaa	48,5 %	52,3 %	53,8 %	1,4 %	45%–60 %	6,2 %
Keski-Suomi	52,1 %	55,6 %	53,8 %	-1,8 %	50%–55 %	3,6 %
Etelä-Pohjanmaa	56,6 %	56,1 %	59,4 %	3,2 %	50%–62 %	5,5 %
Pohjanmaa	48,6 %	49,3 %	44,2 %	-5,1 %	45%–60 %	-9,6 %
Keski-Pohjanmaa*	53,4 %	55,2 %	51,6 %	-3,6 %	45%–60 %	2,6 %
Länsi-Suomi	49,7 %	50,9 %	51,2 %	0,3 %	40%–62 %	2,9 %

* Keski-Pohjanmaa sisältää Kokkolan pääpoliisiaseman sekä Pietarsaaren ja Kaustisen poliisiasemien toimialueet

Vuonna 2008 rikoslakirikosten pois lukien liikenne rikokset, selvitystaso oli Länsi-Suomessa 51,2 prosenttia (taulukko 5). Tulos parani edellisvuodesta aavistuksen verran, 0,3 prosenttiyksikköä. Uusista poliisilaitosten toimialueista viisi ylitti läänin keskiarvon, jota voidaan pitää varsin hyvänä tuloksena. Eroja on kuitenkin havaittavissa. Varsinais-Suomen ja Pohjanmaan osalta selvitystaso jäi alle 50:n. Parhaiten tutkinnassa onnistuttiin Etelä-Pohjanmaalla, jossa selvitystaso oli lähes 60 prosenttia. Korkein selvitystason nousu koettiin taas Satakunnassa ja Etelä-Pohjanmaalla, tulos koheni molemmissa yli 3 prosenttiyksikköä.

Vuoden 2008 tavoitetasojen toteutumisia tarkastellaan vanhan poliisilaitosjaon pohjalta, mutta tulokset on esitetty uuden toimialuejaon mukaisesti. Rikoslakirikosten selvitystason tavoitteet vaihtelevat laajasti vanhoissa poliisilaitoksissa välillä 40-62 prosenttia. Tilanne kuitenkin parani vuodesta 2007, jolloin alin poliisilaitoskohtainen tavoite oli vielä 34 prosenttia ja ylin vastaavasti 57 prosenttia. Tavoitetasoa siis nostettiin joissakin poliisilaitoksissa viime vuonna jonkin verran.

Tavoitellun tuloksen saavutti kaikkiaan 25 poliisilaitosta (27 vuonna 2007). Varsinais-Suomessa ja Pirkanmaalla kaikki vanhat poliisilaitokset saavuttivat tavoitteensa, mutta toisaalta tavoitteenasettelu on ollut varovaista, sillä toteumat ja tavoitteet eivät kohdanneet toisiaan. Varsinais-Suomessa tavoitteet ylitettiin keskimäärin 4,7 prosenttiyksiköllä ja Pirkanmaalla vastaavasti 6,2 prosenttiyksiköllä. Pohjanmaalla sama ilmiö toistuu päinvastaisessa järjestyksessä. Tavoiteasetanta on ollut liian tiukkaa tuloksiin nähden, mikä ilmenee kaikissa Pohjanmaan poliisilaitoksissa tavoitteiden alittumisina. Selvitystasojen toteumisissa ja tavoitteissa havaitut poliisilaitoskohtaiset tasoerot yhdenmukaistunevat uusien toimialueiden välillä. Rikoslakirikosten selvitystaso oli uuden jaon mukaisissa poliisilaitoksissa vuonna 2008 välillä 44,2–59,4 prosenttia.

Paikallispoliisiuudistus kaventanee jonkin verran poliisilaitosten välisiä eroja myös tutkinnan palvelutasossa ja -kyvyssä. Tutkintaprosessin rakenteita on kehitetty uudistuksen yhteydessä siten, että tutkintasektori on jaettu päivittäisrikostutkintaan, vaativien ja pitkäkestoisten juttujen tutkintaan sekä huumausainerikostutkintaan. Aktiivitutkinnassa ei myöskään pidetä sellaisia juttuja, joissa tutkintaa edistäviä seikkoja ei ole tiedossa. Poliisilaitosten rikostietopalvelukeskuksissa tapahtuva analyysi- ja sarjoittamistoiminta on tarkoitus suunnata palvelemaan yhä tiiviimmin rikostorjuntaa sen kaikilla tasoilla. Varovaisesti voitaneen todeta, että organisaatiouudistus luo edellytyksiä tutkintapalvelujen laadun ja tehokkuuden parantamiseen.

Pahoinpitelyrikokset osana rikoslakirikoksia

Pahoinpitelyrikokset kategorisoidaan henkeen ja terveyteen kohdistuviin rikoksiin, joista pahoinpitelyt (törkeät-lievät) muodostavat yli 90 prosenttia. Vuonna 2008 pahoinpitelyrikosten selvitysaste nousi Länsi-Suomessa 79,9 prosenttiin (taulukko 6). Rikoksia selvitetiin vajaa prosenttiyksikkö enemmän kuin edellisvuonna. Koko tarkastelujaksona selvitysaste on kuitenkin laskenut muutaman prosenttiyksikön. Vastaavasti poliisin tietoon tulleiden pahoinpitelyrikosten määrä on noussut vuodesta 2003 vajaan neljänneksen. Ilmoitusalttiuden kasvaessa tavoitteiden saavuttaminen on tullut haasteellisemmaksi. Valtakunnallisesti tarkasteltuna lääni ylittää kuitenkin koko maan keskiarvon pahoinpitelyrikosten selvitysasteessa.

Taulukko 6. Pahoinpitelyrikosten (sisältäen yritykset) selvitysaste 2003–2008, läänin tavoitetaso ja selvitysprosentin onnistumisasteikko

Uusi poliisilaitos-aluejako	Pahoinpitelyrikokset (sis. yritykset) selvitys-%			Läänin tavoitetaso 81 %					
	ka. 03–06	2007	2008	läänin tav. +/- (%-yks.)	heikko < 70 %	välttävä 71–74 %	tydyttävä 75–77 %	hyvä 78–81 %	erinomainen > 82 %
Vars.-Suomi	77,4 %	72,3 %	72,5 %	-8,5 %		72,5 %			
Satakunta	86,0 %	81,7 %	81,2 %	0,2 %				81,2 %	
Pirkanmaa	79,4 %	77,7 %	86,6 %	5,6 %					86,6 %
Keski-Suomi	85,5 %	82,0 %	79,6 %	-1,4 %				79,6 %	
Etelä-Pohj.	88,2 %	88,7 %	86,7 %	5,7 %					86,7 %
Pohjanmaa	88,0 %	85,5 %	76,6 %	-4,4 %			76,6 %		
Keski-Pohj.*	84,2 %	80,9 %	81,9 %	0,9 %				81,9 %	
Länsi-Suomi	82,3 %	79,1 %	79,9 %	-1,1 %				79,9 %	

* Keski-Pohjanmaa sisältää Kokkolan pääpoliisiaseman sekä Pietarsaaren ja Kaustisen poliisiasemien toimialueet

Pahoinpitelyrikosten selvitysaste oli yksi vuoden 2008 poliisin palvelutavoitteista. Läänin tavoitteeksi asetettiin 81 prosenttia. Tästä jäätin reilu prosenttiyksikkö. Onnistumisasteikolla mitattuna läänin tulos asettuu arvolle hyvä. Taulukosta 6 ilmenee, että neljä maakunnallista poliisilaitosta ylitti läänin tavoitetason. Parhaimmat tulokset, lähes 87 prosenttia, saavutettiin Pirkanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla. Tavoitteen alittaneista poliisilaitosalueista ainoan välttävän arvon sai Varsinais-Suomi, jossa selvitysaste jäi 72,5 prosenttiin. Rikosmäärillä mitattuna vajaa kolmannes läänin kaikista poliisin tietoon tulleista pahoinpitelyrikoksista tehtiin Varsinais-Suomessa.

Omaisuusrikokset

Rikosilmoitusten määrässä pientä nousua, selvitysaste hienoisessa laskussa

Yleisimmiksi omaisuusrikoksiksi lasketaan varkaudet, näpistykset, vahingonteot ja petokset. Länsi-Suomessa nämä muodostavat noin 90 prosenttia kaikista omaisuusrikoksista. Vuonna 2008 läänin selvitysaste omaisuusrikoksissa oli 38,8 prosenttia (taulukko 7). Vuodesta 2007 selvitysaste laski 0,6 prosenttiyksikköä. Vastaavasti rikosilmoitusten määrä on ollut lievässä kasvussa viimeisen kahden vuoden aikana. Varsinkin petosrikosten osalta nousua tuli vajaa viidennes edellisvuodesta. Petosrikosten tekotavat ja -mahdollisuudet ovat kasvaneet internetin ja sähköisen asiainnoinnin lisääntymisen myötä. Omaisuusrikosten ilmoitusalttiuden kasvua selittää myös se, että vakuutusyhtiöiden käytännön mukaan vakuutuskorvausten maksaminen edellyttää rikosilmoituksen tekemistä. Toisaalta ilmoitusalttiutta saattaa vähentää vakuutuskorvauksen omavastuuosuuden nostaminen.

Vuoden 2008 selvitysasteiden toteumissa on havaittavissa melko suurta toimialuekohtaista vaihtelua. Pirkanmaan, Keski-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan poliisilaitosalueet ylittivät läänin keskiarvon ja ylsivät kaikki yli 40 prosentin toteumiin. Korkein selvitystaso oli Etelä-Pohjanmaalla, jossa luku kipusi 45,8 prosenttiin. Vastaavasti neljä poliisilaitosta jäi alle läänin keskitason. Matalin tulos oli Pohjanmaalla, jossa selvitysprosentti jäi 31,5:een. Se putosi edellisvuodesta 5,7 prosenttiyksikköä. Heikkenemistä saattaa osin selittää samaan aikaan tapahtunut melkein 15 prosentin kasvu omaisuusrikosilmoitusten määrässä.

Taulukko 7. Omaisuusrikosten selvitysaste 2003–2008, läänin tavoitetaso ja selvitysprosentin onnistumisasteikko

Uusi poliisi- laitos- aluejako	Omaisuusrikosten selvitysprosentti			Läänin tavoitetaso 40 %					
	ka. 03–06	2007	2008	läänin tav +/- (%-yks.)	heikko < 34 %	välttävä 34 %	tydyttävä 35 %	hyvä 36–40 %	erinomainen > 40 %
Vars.-Suomi	40,2 %	37,3 %	36,6 %	-3,4 %				36,6 %	
Satakunta	36,2 %	35,1 %	36,8 %	-3,2 %				36,8 %	
Pirkanmaa	39,5 %	41,3 %	41,6 %	1,6 %					41,6 %
Keski-Suomi	43,8 %	45,5 %	41,9 %	1,9 %					41,9 %
Etelä-Pohj.	42,1 %	40,3 %	45,8 %	5,8 %					45,8 %
Pohjanmaa	36,8 %	37,2 %	31,5 %	-8,5 %	31,5 %				
Keski-Pohj.*	40,8 %	39,0 %	35,5 %	-4,5 %			35,5 %		
Länsi-Suomi	39,9 %	39,4 %	38,8 %	-1,2 %				38,8 %	

* Keski-Pohjanmaa sisältää Kokkolan pääpoliisiaseman sekä Pietarsaaren ja Kaustisen poliisiasemien toimialueet

Omaisuusrikosten selvitysprosentti oli yksi vuoden 2008 poliisin palvelutavoitteista. Läänin tavoitetaso asetettiin 40 prosenttiin. Taulukossa 7 maakunnan poliisilaitosalueiden toteumia peilataan läänin tavoitteeseen. Toteumat saavat tietyn arvon onnistumisportaikossa arvovälillä heikko – erinomainen. Läänin keskiarvo 38,8 prosenttia jäi tavoitteesta reilun prosenttiyksikön mutta saavutti arvon hyvä. Varsinais-Suomi ja Satakunta asetettiin samalle tasolle vaikkakin selvitysprosentteissa jäätin jonkin verran läänin keskiarvosta. Pirkanmaa, Keski-Suomi ja Etelä-Pohjanmaa ylittivät läänin tason saaden arvon erinomainen. Vastaavasti Keski-Pohjanmaa ja Pohjanmaa jäivät reippaimmin läänin tavoite-

tetasosta. Edellinen saavutti onnistumisasteikolla tyydyttävän ja jälkimmäinen heikon arvon.

Rikospaikkatutkinta osana laadukasta tutkinnan perustyötä

Tulosohjaus on myötävaikuttanut teknisen rikostutkinnan lisäämistä

Tekninen rikospaikkatutkinta ja siihen kuuluvat toimenpiteet ovat osa laadukasta tutkintaprosessia. Sillä tarkoitetaan tutkimuksia, joissa rikos- tai onnettomuuspaikan tapahtumien kulku pyritään selvittämään esimerkiksi näytteitä ottamalla, jälkiä taltioimalla tai piirroksia laatimalla. Työhön kuuluu myös laboratoriossa tehtävä tutkimustyö ja lausuntojen kirjoittaminen. Tekninen rikostutkinta jaetaan pääsääntöisesti vaativaan eli törkeimpien rikosten tutkintaan ja tavanomaiseen tutkintaan. Vaativa tutkinta on keskitetty rikosteknisille yksiköille, jotka sijoittuvat Länsi-Suomessa jokaisen uuden aluejaon mukaisen seitsemän poliisilaitoksen yhteyteen. Tavanomaista teknistä tutkintaa suoritetaan pääasiassa rikospaikalle saapuvan poliisipartion toimesta.

Taulukko 8. Teknisten rikospaikkatutkimusten pöytäkirjojen määrä 2006–2008, rikospaikkatutkimuksen piiriin kuuluvien rikosten määrä 2006–2008 ja TEK-pöytäkirjojen prosenttiosuus kaikista TEK-rikoksista 2006–2008

TEK-pöytäkirjat (lukumäärä)*	TEK-rikokset (juttuina)			Prosenttiosuus					
	Uusi toimialuejako	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007
Varsinais-Suomi	208	415	360	2 814	3 149	3 074	7 %	13 %	12 %
Satakunta	118	137	105	1 195	1 348	1 333	10 %	10 %	8 %
Pirkanmaa	160	300	256	2 391	2 582	2 477	7 %	12 %	10 %
Keski-Suomi	110	171	194	1 395	1 433	1 510	8 %	12 %	13 %
Etelä-Pohjanmaa	66	101	79	728	717	757	9 %	14 %	10 %
Pohjanmaa	47	73	93	629	629	774	7 %	12 %	12 %
Keski-Pohjanmaa**	43	55	60	467	500	524	9 %	11 %	11 %
Länsi-Suomi	752	1252	1147	9 619	10 358	10 449	8 %	12 %	11 %

* Pitävät sisällään ne rikospaikkakäynnit, joista on tehty teknisen rikostutkinnan pöytäkirja.

** Keski-Pohjanmaa sisältää Kokkolan pääpoliisiaseman sekä Pietarsaaren ja Kaustisen poliisiasemien toimialueet

Taulukosta 8 ilmenee teknisten rikospaikkatutkimusten kattavuus suhteessa niihin rikoksiin, jotka kuuluvat näiden rikostutkimusten piiriin. Vuonna 2008 läänissä tehtiin yhteensä reilut 1250 teknisen rikostutkinnan pöytäkirjaa. Tämä on 11 prosenttia kaikista tutkimuksen piiriin kuuluvista rikoksista. Eniten tutkintaa suoritettiin Keski-Suomessa (13 prosenttia kaikista rikoksista) ja vastaavasti vähiten Satakunnassa (8 prosenttia kaikista rikoksista). Jos Satakunta jätetään tarkastelusta pois, merkittäviä poliisilaitoskohtaisia eroja ei ole havaittavissa.

Vaikka tilastot osoittavat rikospaikkatutkimusten lukumäärän laskeneen jonkin verran viime vuodesta, nousua on kuitenkin tapahtunut kolmannes vuoden 2006 tasosta. Hyvää kehitystä on osaltaan edistänyt se, että tutkintapalvelujen laadun kehittämisessä tapahtumapaikkatutkintaan on kiinnitetty tulosohjauksessa enemmän huomiota. Teknisen rikostutkinnan lisääminen on ollut yhtenä rikostorjunnan painopistealueena Länsi-Suomen poliisilaitosten tulossopimusasiakirjoissa.

Rikosten tutkinta-aika – suoritemuutokset ja tavoitetason saavuttaminen

Rikostutkinnan nopeus lähes viime vuoden tasoa, poliisilaitoskohtaisia eroja havaittavissa

Rikostutkinnan laatua ja palvelukykyä mitataan selvitysasteen lisäksi myös tutkinta-ajalla. Tällä tarkoitetaan jaksoa, joka syntyy rikosilmoituksen vastaanottamisesta esitutkinnan valmistumiseen tai tutkinnan toimenpiteiden päättymiseen. Tutkinta-aika lasketaan vuorokausina ja ilmoitetaan koko vuoden keskiarvona. Mitä lyhyempi aika, sitä parempi tulos.

Vuonna 2008 läänin keskiarvo rikoslakirikosten, pois lukien liikennerikokset, tutkinta-ajassa oli 85 vuorokautta (taulukko 9). Aika heikkeni reilulla 1,5 vuorokaudella edellisvuodesta, mutta tilastojen valossa tutkinta on kuitenkin nopeutunut yli 10 päivällä vuodesta 2006. Hyvää kehitystä edisti osaltaan se, että tutkinta-aika oli yksi poliisin palvelutasotavoitteista vuosina 2006–2007.

Poliisilaitosalueittain tarkasteltuna tutkinta-aika lyheni vuodesta 2007 Varsinais-Suomessa (6,8 vrk) ja Pohjanmaalla (13,4 vrk). Näissä tutkinta oli myös läänin nopeinta, molemmissa alle 80 vuorokautta. Edellisvuodesta aika nousi eniten Etelä-Pohjanmaalla (15,3 vrk) ja Keski-Pohjanmaalla (16,2 vrk). Näissä poliisilaitoksissa tutkinta-ajat olivat vastaavasti myös läänin heikoimmat, molemmissa hieman yli 100 vuorokautta. Tutkinta-aikojen skaalaa kasvoi poliisilaitosalueiden välillä melkoisesti vuosien 2007–2008 aikana. Vaihteluväli nousi 15 vuorokaudesta 26 vuorokauteen.

Taulukko 9. Rikoslakirikosten pl. liikennerikokset tutkinta-aika 2006–2008, tavoite-tasojen minimi- ja maksimiarvo, tavoitteen alitus keskimäärin poliisilaitoksissa sekä maksimiylitys ja -alitus

Uusi toimi- aluejako	Rikoslakirikosten pl. liikennerik. tutkinta-aika				Tavoitetaso			
	tutk.aika 2006	tutk.aika 2007	tutk.aika 2008	erotus 07–08	tavoite min-max	Tutkinta-ajan alitus keskim.	Maksimi alitus	Maksimi ylitys
Vars.-Suomi	100	84	77	6,8	100–150	30	55	3
Satakunta	110	83	85	-2,5	100–145	38	57	-11
Pirkanmaa	88	75	81	-6,1	90–130	14	48	11
Keski-Suomi	93	90	94	-3,2	100–150	19	74	9
Etelä-Pohj.	92	87	102	-15,3	100–115	3	32	57
Pohjanmaa	94	89	75	13,4	110–150	43	61	-12
Keski-Pohj.*	91	87	103	-16,2	95–135	11	30	5
Länsi-Suomi	96	83	85	-1,6	90–150	23	74	57

* Keski-Pohjanmaa sisältää Kokkolan pääpoliisiaseman sekä Pietarsaaren ja Kaustisen poliisiasemien toimialueet

Taulukossa 9 on esitetty vanhan poliisilaitosjaon mukaiset vuoden 2008 tutkinta-ajan tavoitetasot, jotka ovat ryhmitelty uuden poliisilaitosjaon mukaisesti. Tavoitteet vaihtelevat laajasti 90–150 vuorokauden välillä. Tavoitteet on yleensä asetettu varovaisesti. Vanhoista poliisilaitoksista 28 saavutti niille asetetun tavoitteen vuonna 2008. Tavoiteaika alitettiin keskimäärin 23 vuorokaudella. Suurin poliisilaitoskohtainen tavoitteen alitus oli jopa 74

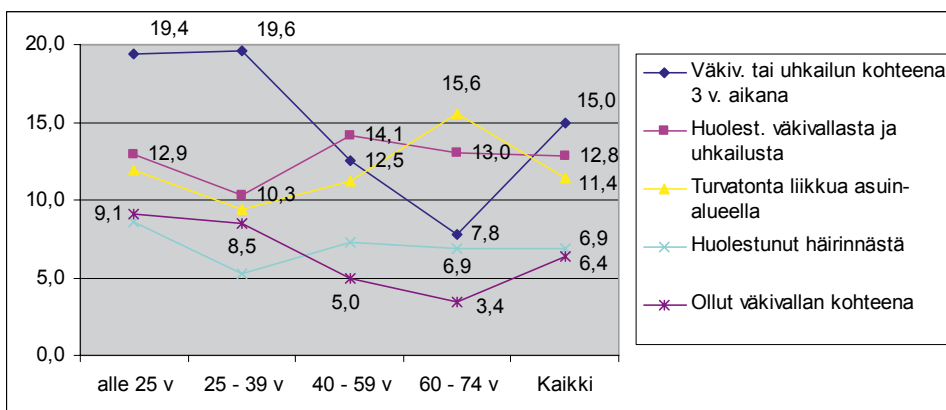
vuorokautta. Paikallispoliisiuudistuksen ja yhtenäisemmän toimialuejaon myötä tavoite-
tasojen vaihteluvälit tulevat kaventumaan uusien poliisilaitosten välillä. Tutkinnanjohtajien
aktiivisuudella ja työpanoksella on suuri merkitys tutkinta-ajan muodostumiseen.

5.1.3. Ikääntyvien turvallisuus

Turvallisuuden tunne muuta väestöä heikompi, mutta väkivaltakokemukset vähäisiä

Ikääntyvät ja ikääntyneet ovat hivenen horjuvia käsitteitä. Käytännön syistä rajaamme tarkastelun aluksi välille 60–74-vuotiaat (ikäntyvät), koska turvallisuustutkimuksen tilas-
toaineistoa on saatavissa kyseisestä ikäryhmästä. Myöhemmin kohde rajataan yli 70-vuo-
tiaisiiin (ikäntyneet). Kuva 1. perustuu poliisin viimeisimpään turvallisuuskyselyyn. Kuva
osoittaa, että ylimmässä ikäryhmässä 60–74-vuotiaat väkivaltakokemukset ovat nuorempia
ikäluokkia vähäisemmät. Esimerkiksi uhkailun ja väkivallan uhrina on heistä ollut 7,8 %
kolmen edeltävän vuoden aikana. Koko aikuisväestön keskiarvo on 15 %. Kyselyajankohta
on vuosi 2006, vastaajina 15–74-vuotiaat.

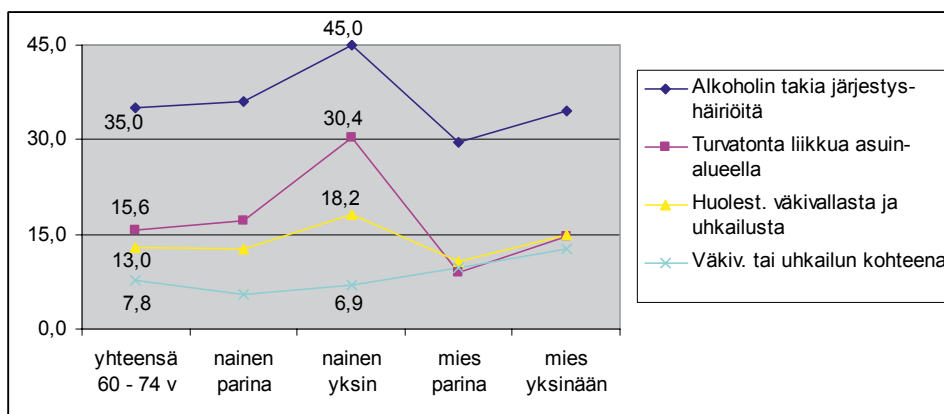
**Kuva 1. Väkivaltaan uhriutuminen, huolestuneisuus väkivallasta ja turvallisuuden tunne ikäluokittain, luvut %-osuuksia. Poliisin turvallisuustutkimus 2006, Länsi-Suomen lää-
nissä noin 15 000 vastaajaa.**

Turvallisuuden tunne on 60–75-vuotiailla muuta väestöä alhaisempi. Mittarina käytetään kysymystä ”Kuinka turvalliseksi tunnette olonne seuraavissa paikoissa – kävellessänne yksin myöhään perjantai- tai lauantai-iltana asuinalueellanne”. Ylimmässä ikäluokassa 15,6 % vastaajista ilmoittaa tällaisessa tilanteessa kokevansa olonsa melko tai erittäin turvattomaksi tai ei lähde lainkaan ulos. Koko aikuisväestöllä osuus on 11,4 % (kuva 1). Sen sijaan miten väkivallan tai uhkailun kohteeksi joutuminen huolestuttaa eri ikäluokkia, erot ovat paljon pienemmät.

Seuraavaksi tarkastellaan, miten asuminen yksin tai parisuhteessa vaikuttaa turvallisuus-
kokemuksiin 60–74-vuotiailla miehillä ja naisilla. On tietysti yleisesti tunnettua, että naiset
kokevat turvattomuutta miehiä enemmän. Kuvasta 2. kuitenkin ilmenee, että parisuhteessa
asuvilla naisilla ei turvallisuus- tai turvattomuuskokemuksissa ole paljonkaan eroa
muuhun väestöön samanikäisten ryhmässä. Sen sijaan yksin asuvat naiset kokevat tur-
vattomuuden tunnetta.

Kuva 2. Yksinään ja parisuhteessa asuvien turvallisuus, 60–74-vuotiaat naiset ja miehet, luvut %-osuuksia. Länsi-Suomen lääni 2006, poliisin turvallisuustutkimus.

Viikonloppuiltana yksin kulkiessa 30 % yksin asuvista naisista kokee turvattomuutta, saman ikäisestä väestöstä keskimäärin noin 15 %. Julkisilla paikoilla tapahtuva juopottelu laskee asuinkunnassa viihtyvyyttä melko tai erittäin paljon, yksin asuvista iäkkäistä naisista on sitä mieltä 45 %, 60–74-vuotiaista keskimäärin 35 %. Miehillä elo yksin tai parisuhteessa ei vaikuta paljonkaan turvallisuuskokemuksiin tai turvallisuudentunteeseen.

Taulukko 10. Yli 70-vuotiaiden yksinään asuvien naisten ja miesten %-osuus väestöstä seutukunnittain vuonna 2004, Länsi-Suomi. Rakennemuutoskatsaus 2005, kuntaliitto.

Eniten yksin asuvia, %-osuus			Vähiten yksin asuvia, %-osuus				
naiset	%	miehet	%	naiset	%	miehet	%
Turku	55	Ålands skärg.	33	Kaustinen	37	Kokkola	18
Tampere	55	Joutsa	28	Järviseuu	40	Jakobst.region	20
Etel. Pirk.maa	54	Åboland	27	Kuusiokunnat	42	Kaustinen	20
Vakka-Suomi	53	Ålands landsb.	27	Pohj.Satakunta	43	Härmanmaa	20
Hämeenlinna	53	Kaakk.Pirk.maa	26	Sydösterb.kust	43	Järviseuu	20
Rauma	53	Vakka-Suomi	26			Kuusiokunnat	20
						Vaasa	21

Edellä todettiin, että yksin asuminen aiheuttaa ikääntyvälle naiselle turvattomuuden tunnetta. Kuntaliiton rakennemuutoskatsaus 2005 mukaan yksin asuvat yli 70-vuotiaat naiset keskittyvät Länsi-Suomessa suuriin ja perinteisiin kaupunkeihin ja niiden lähiympäristöön. Seutukunnittain tarkastellen listan kärjessä ovat Turku, Tampere, Hämeenlinna ja Rauma (taul. 10). Kaikissa niissä lievä enemmistö yli 70-vuotiaista naisista asuu yksin. Vastaavasti alhaisin yksin asuvien naisten osuus on Pohjanmaan suomen- ja ruotsinkielisellä maaseudulla.

Yksin asuvia yli 70-vuotiaita miehiä on suhteellisesti runsaimmin haja-asutusalueilla, mm saaristossa. Sielläkin kuitenkin vain noin joka neljäs 70 vuotta ylittänyt mies asuu yksin. Keski-Pohjanmaalla ikääntyneiden yksinäisten miesten osuus on pienin. Joka viides asuu yksinään. Kaupungeissa poliisipalvelujen saavutettavuus on parhaimmillaan. Niin ollen voi asuinpaikkaan viitaten todeta, että ikääntyneiden yksinäisten naisten turvallisuustarpeita

pystytään täyttämään kohtalaisen hyvin. Miehet asuvat enemmän syrjässä, mutta heillä turvattomuuskokemukset ovat harvinaisempia.

Arviointiryhmä

suunnittelija, VTM Niklas Peuravaara

suunnittelija, VTK Toivo Mäenpää

Tietolähteet

Poliisin suoritetilastojärjestelmä PolStat

Poliisin turvallisuustutkimus 2006

Rakennemuutoskatsaus 2005, Kuntaliitto

5.2. Pelastustoimi

Johtopäätökset	Toimenpide-ehdotukset
<p>1. Vuosittain tarkastettavien palotarkastuskohteiden omaa vastuuta ei ole vielä järjestelmällisesti saatu riittäväksi. Kohteiden turvallisuuskulttuurin parantamisen keinoja ei valtakunnallisesti ole määritelty yksityiskohtaisesti, niin että toimialakohtaisesti sitouduttaisiin omatoimisesti tehtäviin palotarkastuslistoihin, koulutukseen ja perehdyttämiseen</p>	<p>1. Palotarkastuskohteiden omavalvontaa on lisättävä siirtämällä tarkastusten painopistettä kohteen toiminnan tarkastamiseen rakenteiden sijaan. Palotarkastustoiminnan vaikuttavuus paranee oleellisesti, jos palotarkastuskohteiden toimialakohtaiset valtakunnalliset turvallisuussäännöt sitoisivat toiminnan harjoittajia noudattamaan sovittuja omatoimisesti tehtyjä tarkastuksia, turvallisuuskoulutusta ja perehdytystä. Pelastuslaitosten tarkastusrutiinien muuttuminen vapauttaa resursseja, jotka voidaan käyttää ongelma-kohteiden tehostettuihin tarkastuksiin.</p>
<p>2. Pelastuslaitosten valistuksen ja neuvonnan kehittäminen perustuu paljolti perinteisiin toimintamalleihin ja pitkäjänteisten muutoshakuisten suunnitelmien tekeminen on vähäistä.</p>	<p>2. Pelastuslaitosten tulee suunnitella neuvonnan ja valistuksen toteuttaminen niin, että keskitytään riskiryhmiin ja puututaan palotarkastuksissa esiin nousseisiin puutteisiin, varsinkin asumisen paloturvallisuuden parantamiseksi.</p>
<p>3. Pelastustoiminnan johtamista kaikilla tasoilla ei ole varmistettu. Päälystöpäivystäjien ja yksikönjohtajien tavoitettavuutta ei ole järjestetty kattavasti niin, että kohtuullisessa toimintavalmiusajassa tilanteen mukainen riittävä johtamisvalmius onnettomuuspaikalla aina saavutetaan myös harvaan asutuilla alueilla.</p>	<p>3. Aluehallintoviranomaisten tulee selvittää pelastustoiminnan johtamisen nykytila ja lähitulevaisuuden tavoitteita.</p>
<p>4. Pelastusmiehistön toimintakykytestejä ei tehdä kattavasti. Toimintakykyä edistävien harjoitusten järjestämistä ei seurata suunnitelmallisesti.</p>	<p>4. Pelastusmiehistön – niin vakinaisten, sivutoimisten kuin vapaaehtoistenkin – toimintakyky tulee testata sekä järjestää taitojen ylläpitämiseksi sekä kehittämiseksi laadukkaita harjoituksia. Kattava harjoitusten ja koulutuksen toteutumisen seuranta on järjestettävä mieskohtaisesti palautteen antamiseksi.</p>
	<p>5. Hälytettävien yksiköiden toimintakyvyn seuraamiseksi on sovittava poikkeamaraportoinnin käynnistämisestä – yhteisesti sovittaviin pelisääntöihin perustuen tilanteen johtaja raportoi miehityksen riittävydestä suhteessa tavoitteena olleeseen vasteeseen.</p>

Arviointikohteet

Arviointikohteet ja -teemat	Mittaaminen: Indikaattorit	Tavoitteet: kehitystrendit
Palotarkastukset	Lakiin perustuvien tehtävien määrät	100 %
Pelastussuunnitelmat	Tehtyjen suunnitelmien määrä / suunnitteluvolliset	100 %
Neuvonta, valistus ja koulutustoiminta	Pronto-tilastoon kirjatut tapahtumat	10–20 %
Pelastustoimen toimintavalmiusajat suhteessa tavoitteisiin	Keskimääräiset toimintavalmiusajat riskialueilla I–III	Pelastustoiminnan aloitus riskialueen mukaisesti 6/10/20 minuutissa
Pelastustoimen tehtävät	Pelastustehtävien sekä tulipalojen määrät	Tehtävien vähentäminen onnettomuuksien ehkäisyyn panostamalla

5.2.1. Ennalta ehkäisevä toiminta

Turvallisuuskulttuurin ytimeksi omatoimiset palotarkastukset

Lakisääteisten vuosittain tehtävien palotarkastusten (noin 15 700 kpl) kattavuus on samaa luokkaa kuin vuonna 2007. Samoin kolmen viimevuoden keskiarvoon verrattuna taso on keskimäärin pysynyt muuttumattomana, vaikka pelastuslaitoskohtaisesti kehitystä on tapahtunut.

Satakunnassa ja Keski-Suomessa on ilahduttavasti lisätty vuodesta 2007 tarkastusmääriä Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pirkanmaan tasolle, jolloin lähes kaikki kohteet tarkastetaan. Varsinais-Suomessa jäätiin 83 %:n tasolle, mikä tarkoittaa 1 287 kiinteistöä, joissa ei käyty 2008. Tarkastelussa ei ole otettu kantaa asukasluvuun suhteutettuun tarkastuskohteiden määrään, joka tulisi saattaa samantasoisiksi eri pelastuslaitoksissa. Kohteiden määrittelyssä on eroja verrattuna edellisten vuosien tasoon.

Koska tarkastusmäärissä ollaan saavuttamassa tavoitetaso, on aika siirtää huomio laadullisiin tekijöihin. Palotarkastusten painopisteen siirtäminen toiminnan tarkastamiseen rakenteiden sijaan avaa uusia mahdollisuuksia palotarkastuskohteiden omatoimisen turvallisuuskulttuurin luomiseksi. Toimialakohtaisesti sovellettavat omavalvontasäännöt ovat keskeinen tekijä lisäämään toiminnanharjoittajien arkirutiineihin kytkeytyä turvallisuusvastuun kantamista.

Valistus ja neuvonta suunnitelmalliseksi sekä tavoitteen asetanta realistiseksi

Valistuksen ja neuvonnan pitkäjänteisen suunnittelun perusteena pitäisi mm. palvelutasopäätöksissä määritellä linjaukset käytettävissä olevista resursseista ja painottaa erityisryhmien asumisen paloturvallisuutta.

Massatapahtumissa, kuten messut, 112-päivä, tapaturmapäivä, perjantai 13. päivä ja Nou Hätä -kampanja, on varsin keinotekoista kirjata kontaktien kokonaismäärää, koska sitä ei voida luotettavasti tietää. Toisaalta massatapahtumien kontaktien merkitys turvallisuusasenteiden muutokselle ei ole yksiselitteisesti mitattavissa. Niinpä nykyinen käytän-

tö laskea asiakaskontaktit suhteessa kunnan väkilukuun ei ole relevantti tieto. Lukuun ottamatta kohdennettua valistusta, kuten esimerkiksi luentoisiin osallistuvien lukumäärää, ainoastaan järjestettyjen massatilaisuuksien määrät ovat merkitseviä. Sama koskee esimerkiksi lehtiartikkeleita sekä tv- ja radiolähetyksiä.

Kohderyhmäkohtaisten asiakaskontaktien ja massatilaisuuksien määrien eriyttäminen toisistaan edellyttää valtakunnallisten tavoitteiden uudelleen asettamista – siten että ainoastaan mitattavissa oleva osa valistusta ja neuvontaa kirjataan luotettavasti. Samalla saadaan yhteismitallisiksi pelastuslaitosten nykyisin varsin vaihtelevasti kirjatut tulokset.

Lähes 165 000 ihmistä on vuoden 2008 aikana osallistunut koulutustilaisuuksiin tai vastaanottanut kohdennettua valistusta ja neuvontaa. Tämä on noin 9 %:a läänin väkiluvusta – läänin alueen seitsemässä pelastuslaitoksessa tämä suhteellinen osuus vaihtelee 7–10 %:n välillä. Lapsia ja nuoria on edellä mainitusta luvusta tavoitettu lähes 115 000, mikä vastaa 6 %:a läänin väkiluvusta.

Jos suurelle yleisölle kohdistetut massatilaisuudet lasketaan mukaan kokonaisprosenttilukuun olisi peräti keskimäärin neljännes läänin väestöstä tavoitettu. Merkittävää epäluotettavuutta kuvaa kuitenkin se valtava vaihtelu, joka tähän perinteiseen keskimääräiseen tarkasteluun liittyy – seitsemän pelastuslaitoksen prosentit vaihtelevat 4:stä 45 %:iin.

Arjen turvallisuuden ytimenä toteuttamiskelpoinen pelastussuunnitelma

Pelastussuunnitelman vieminen arkipäivän rutiineihin toteutuu omavalvontajärjestelmän kautta. Toiminnanharjoittajan vastuuseen turvallisuudesta kuuluu henkilöstön perehdytys, koulutus, harjoitukset sekä palautejärjestelmä riskien jatkuvaksi havainnoimiseksi.

Pelastuslaitosten Pronto-tilastoon kirjaamien tietojen mukaan suunnitelmavelvollisia on yhteensä noin 38 000, joista 25 500 (2/3) kohteessa on tehty vaadittava suunnitelma. Viime vuotiseen verrattuna ollaan ylletty samaan tasoon. Pelastuslaitosten välinen vaihtelu on 44–78 %. Pronto-tilastoon kirjatuihin suunnitelmavelvollisten lukumäärissä on edelleen tarkistamisen varaa

5.2.2. Nopean avun saanti

Toimintavalmiusajoissa I-riskialueilla eniten puutteita

Pronto-tilastoon kirjautuneiden toimintavalmiusaikojen mukaiset tavoiteajat toteutuvat riskialueilla I–III keskimäärin seuraavasti:

- I – riskialue, 75 %
- II – riskialue, 89 %
- III – riskialue, 97 %

Toimintavalmiusajan laskeminen perustuu onnettomuuspaikalle saapuneisiin neljän hengen vahvuisiin pelastusyksiköihin.

I-riskialueilla vaihtelu seitsemän pelastuslaitoksen alueilla on voimakasta: ylityksiä Keski-Suomessa 40 %, Pirkanmaalla 34 %, Pohjanmaalla 31 % ja Varsinais-Suomessa 19 %. Tavoitteelliset toimintavalmiusajat eivät toteudu suurempien kaupunkien I-riskialueilla tyydyttävästi.

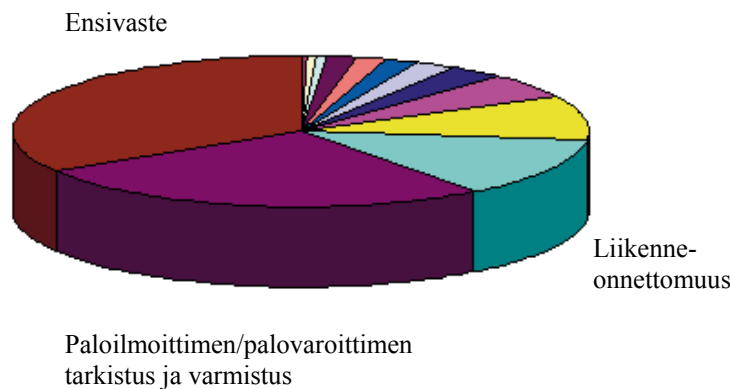
Päällystöjohtajan saapuminen ajoissa ja päivähälytysten vahvuus ei aina toteudu

Päällystön päivystysalueiden laajennuttua hälytysajat ovat huolestuttavasti kasvaneet. Onnettomuuspaikan johtajana toimiva yksikön johtaja, usein vapaaehtoisesta palokunnasta, joutuu kantamaan vastuun ratkaisevien päätösten tekemisessä.

Kasvukeskusten ulkopuolella ja harvaan asutuilla alueilla vapaaehtoiisiin palokuntiin tai puolivakinaisiin sopimusmiehistöön perustuvissa hälytyksissä on erityisenä riskinä arki- viikkoina päiväsaikaiset lähdöt ja miehityksen riittävyys. Toisaalta tarkasti ei tiedetä myöskään hälytyksiin osallistuvien kuntoa, koska toimintakykytestejä ei ole tehty kattavasti.

Ensivastetehtävät työllistävät – kasvua ihmisen pelastamistehtävissä

Pelastuslaitos hälytettiin vuonna 2008 Länsi-Suomen läänin seitsemässä pelastuslaitoksessa kaikkiaan 37 754 tehtävään, mikä on aiempien vuosien tasoa.

Muiden pelastustehtävien kokonaistehtävämäärä on noin 32 400 (tulipaloja ei ole laskettu mukaan). Pelastustehtävissä luonnononnettomuuksissa on ollut vähemmän onnettomuuksia luonnollisen vaihtelun takia. Merkittävää kasvua on ollut ihmisten pelastamistehtävissä (+21 %) ja liikenneonnettomuushälytyksissä (+17 %) suhteessa vuosien 2005–2007 tasoon.

Kuuden kärkenä pelastustehtävissä ovat:

1. liikenneonnettomuudet, 5 233 kpl
2. vahingontorjuntatehtävät, 1 709 kpl
3. öljyvahinko, 856 kpl
4. ihmisen pelastaminen, 761 kpl
5. luonnononnettomuus, 541 kpl
6. eläimen pelastaminen, 502 kpl

Ensivastetehtävät aiheuttavat eniten kiireellisiä hälytyksiä, 9 768 kpl. Nämä terveystoimen ja osin sosiaalitoimenkin tehtävien määrät ovat laskeneet 9 %. Määrittelemällä ensivastetoiminnasta aiheutuvat kustannukset ja vyöryttämällä ne vastuun kantaville organisaatioille päästään hälytysten määrissä hyväksyttävälle tasolle.

Automaattisten paloilmoittimien tarkistustehtävät työllistävät kohtuuttomasti pelastuslaitoksia aiheuttaen toiseksi eniten hälytyslähtiä, 7 805 kpl, joka on noin viidesosa kaikista

hälytyksistä. Määrän vähentyminen kuudella prosentilla viittaa erheellisten hälytysten vähentämisen projektin alkavan tuottavan tuloksia. Kohteiden vastuuta turhien hälytysten oleellisesta vähentämisestä tulisi kasvattaa taloudellisin sanktioin.

Tulipalojen kokonaismäärä pysynyt ennallaan

Rakennuspaloja oli 1 649 (+ 7 %) ja muita tulipaloja 1 512 (– 1 %). Kaikkiaan tulipaloja oli 5.311 kun edellisten lisäksi lasketaan mukaan maastopalot 1 294 (– 6 %) ja liikennevälinepalot 856 (– 4 %).

Arviointiryhmä

Pelastusylitarkastaja, DI Risto Kekki

Tietolähteet

Pronto-tilastointi pelastuslaitosten vastatessa syöttötietojen luotettavuudesta.